

D'esquerra a dreta, Oliver Oldman, H.W. Kruse i G. Carlo Moretti.

RAFA GIL

Veïns perillosos

Les empreses de venda per correu als Estats Units han descobert que el seu paradís s'anomena New Hampshire, l'únic dels 51 estats d'EUA que no aplica pressió fiscal ni pel que fa a l'IRPF ni pel que fa a l'IVA. De la resta dels estats, 40 apliquen els dos impostos i 10 tan sols un. Aquesta diversitat permet que les empreses de venda per correu instal·lades a Nova Hampshire puguin distribuir els seus productes a un preu inferior al d'aquelles que tenen la seu a la resta dels estats. La competència és deslleial però no il·legal.

Aquesta és una de les fissures de l'entramat legislatiu nord-americà, on conviuen un govern federal, 51 d'estats i més de 80.000 de locals. Prou perquè actualment es debaten dues tendències entre els economistes americans. Segons **Oliver Oldman**, catedràtic de dret de la Universitat de Harvard, "mentre una part dels economistes aposta per augmentar la competitivitat entre els governs locals, per així aconseguir una major eficàcia en la gestió, per a la resta és prefe-

rible harmonitzar els sistemes financers dels estats per a poder aconseguir majors inversions en matèries com sanitat, educació i medi ambient".

Però, mentre els teòrics divaguen als seus despatxos, la realitat s'imposa i els residents de la ciutat de Nova York, a més d'abonar un IRPF local, n'han de pagar un d'estatal i un altre de federal. I és que els estats han anat transferint competències tributàries als governs central i locals en un procés que s'ha radicalitzat durant la presidència de Reagan, una dècada que ha servit perquè el govern federal haja assumit més poder en matèria fiscal i en el control de les inversions públiques.

En contrapartida, les subvencions als estats i municipis en matèria de formació universitària i infraestructures han augmentat, però ja se sap el que passa amb les subvencions, que estan sotmeses a un rigorós control polític.

A la RFA, l'estat i els *länder* comparteixen la seua sobirania fiscal en un sistema mixt on cadascun dels nivells administratius té competèn-

cies plenes sobre matèries concretes. Així, l'estat federal té atribucions plenes sobre els monopolis financers, les duanes, l'impost de transmissió de capital i les taxes sobre el consum, excepte en el cas particular de la cervesa, un producte sobre el qual els *länder* de Baviera i Baden-Württemberg tenen plenes competències. L'estat també té jurisdicció sobre l'IRPF i altres tributs com compres, successió, indústria, immobles i vehicles, si bé aquests són impostos on els *länder* poden influir a més d'estar-ne encarregats de la recaptació.

El racionalisme alemany, però, també té les seues esclètxes i així l'estat de Baviera ha estat hàbil a l'hora d'aplicar desgravacions fiscals a les empreses que han decidit fixar la seua seu als voltants de Munic. Aquesta política, que frega la il·legalitat financera, ja ha motivat el trasllat de Siemens de Berlín a Munic i fins i tot Daimler-Benz ha estudiat traslladar-se al *land* bàvar.

El gran repte que ara té el sistema fiscal alemany és situar en nivell d'igualtat els *länder* de les dues alema-

nyes. En opinió de **H. W. Kruse**, catedràtic de la Universitat de Bochum, "aquest projecte ha desplaçat de l'opinió pública tot el procés d'integració econòmica de la CE". I no és per a menys, perquè els diners recaptats pels *länder* de la RFA fins al 1994 es destinaran íntegrament a reflotar els nous *länder* de la RDA. En total s'espera invertir 150.000 milions de marcs a tal efecte.

CAOS ITALIA

Segons el catedràtic italià **G.C. Moretti**, els principis constitucionals en matèria tributària, amb un ple reconeixement de la copartició de les regions en competències impositives, ha sofert una constant degradació on les regions han anat perdent capacitat de maniobra i l'estat ha guanyat control sobre la política macroeconòmica. Les subvencions condicionades s'han conformat com la principal font de les hisendes regionals mentre els tributs propis suposen tan sols del 3 al 6% dels pressupostos regionals.

Albert Vicent